

ПРОСКУРІВСЬКИЙ Михайло

Хмельницький національний університет

<https://orcid.org/0009-0000-9508-1939>e-mail: mykhailo.proskurivskyi@gmail.com

ПРІОРИТЕТИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ АКТИВНОСТІ УКРАЇНСЬКИХ БІЗНЕС-СТРУКТУР В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ: СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

У статті розглядаються основні напрямки інвестиційної діяльності українських бізнес-структур в умовах сучасних глобальних викликів, що включають як економічну, так і політичну, технологічну та екологічну складові. Аналіз здійснюється на базі комплексного підходу, що інтегрує теоретичні концепції, сучасні тенденції трансформацій глобальних та локальних ринків, та специфіку українського економічного середовища. Основна увага приділяється визначенню основних викликів глобального характеру, аналізу ризиків та можливостей, а також формулюванню стратегічних рекомендацій для українських бізнес-структур. Результати дослідження можуть стати основою для подальшої розробки ефективних стратегій управління інвестиційною діяльністю, що сприятимуть розвитку української економіки.

Ключові слова: інвестиції, бізнес-структури, глобальні виклики, українська економіка, стратегічне управління, ризики, можливості.

PROSKURIVSKYI Mykhailo

Khmelnytskyi National University

PRIORITIES OF INVESTMENT ACTIVITY OF UKRAINIAN BUSINESS STRUCTURES IN THE FACE OF GLOBAL CHALLENGES: CURRENT TRENDS AND DEVELOPMENT PROSPECTS

The article examines the priorities of investment activity of Ukrainian business structures in the context of contemporary global challenges that significantly transform the economic environment and decision-making processes. These challenges include geopolitical instability, full-scale military aggression against Ukraine, macroeconomic turbulence, technological shifts, climate change, disruptions of global supply chains, and the intensification of protectionist policies in international trade. Under such conditions, investment activity becomes a key instrument for ensuring business resilience, economic recovery, and long-term competitiveness.

The research is based on a comprehensive methodological approach that combines theoretical generalization, analysis of current global and national economic trends, and evaluation of the specific institutional and structural features of the Ukrainian economy. Special attention is paid to identifying the impact of external and internal risk factors on investment decisions, as well as to assessing emerging opportunities arising from digitalization, innovation, European integration, and state support mechanisms.

The study highlights the main transformations in investment behavior of Ukrainian business structures, including the relocation and localization of production capacities, increased focus on technological modernization, diversification of financing sources, development of renewable energy and energy efficiency projects, and growing investments in human capital. The role of domestic investment sources is emphasized due to limited access to foreign capital and heightened geopolitical risks.

Based on the analysis, key investment priorities are formulated that allow businesses to adapt to global uncertainty, minimize negative impacts of crises, and use structural changes as a catalyst for growth. The article also outlines strategic recommendations aimed at improving investment management systems, strengthening flexibility and sustainability of business models, and enhancing the interaction between the private sector and public authorities.

The findings of the study may serve as a theoretical and practical basis for developing effective investment strategies at both corporate and national levels, contributing to post-war recovery, modernization of the Ukrainian economy, and its integration into global and European economic systems.

Keywords: investments, business structures, global challenges, Ukrainian economy, strategic management, risks, opportunities.

Стаття надійшла до редакції / Received 17.10.2025

Прийнята до друку / Accepted 02.12.2025

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Сучасний світ характеризується високою динамічністю та невизначеністю, що обумовлено численними глобальними викликами: геополітичними конфліктами, економічною нестабільністю, торговельними війнами, пандемічними загрозами, стрімким розвитком цифрових технологій та екологічними кризами. В цих умовах інвестиційна діяльність набуває особливої актуальності, адже саме інвестиції є рушійною силою інноваційного розвитку, модернізації виробництва та підвищення конкурентоспроможності бізнес-структур. Україна, як країна з розвиненим аграрним, промисловим та ІТ-секторами, стикається з необхідністю адаптувати свої бізнес-моделі до нових реалій світової економіки.

Роль інвестицій як інструмента економічної трансформації все більше зростає. Сучасні глобальні виклики створюють низку додаткових ризиків, що впливають на прийняття інвестиційних рішень. Ще

більший вплив має російська агресія, що створює екзистенційні виклики як для громадян, так і для бізнес-організацій. Бізнес-структури змушені шукати нові джерела фінансування, впроваджувати інноваційні підходи та адаптувати свою діяльність до мінливих економічних і політичних умов. Водночас, потенціал української економіки, зокрема в галузі високих технологій та агропромислового комплексу, що, реалізується навіть за тих викликів, з якими вже довелося зіткнутися, свідчить про існування можливостей подолання негативних впливів за умови застосування правильної інвестиційної стратегії.

У контексті вищезазначених факторів актуальність дослідження пріоритетів інвестиційної активності українських бізнес-структур набуває особливого значення. Воно дозволяє не лише проаналізувати сучасний стан, а й визначити перспективні напрями, що сприятимуть стійкому розвитку підприємств. Цей аспект є надзвичайно важливим для формування корпоративних інвестиційних стратегій, а також національної економічної політики, зокрема стимулювання розвитку інноваційного потенціалу.

Метою дослідження є визначення основних пріоритетів інвестиційної активності українських бізнес-структур в умовах глобальних викликів, аналіз чинників, що впливають на прийняття інвестиційних рішень, та розробка рекомендацій для підвищення ефективності інвестиційної політики. Для досягнення поставленої мети було вирішено застосувати комплексний підхід, що включає як аналіз теоретичних концепцій, так і емпіричне дослідження ринкових тенденцій.

АНАЛІЗ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПУБЛІКАЦІЙ

Проблематика інвестиційної діяльності у сучасних умовах привертала увагу багатьох вчених, що досліджують питання інвестування, економічної стабільності, ризик-менеджменту та стратегічного планування.

Вплив війни на інвестиційну діяльність в Україні та її актуальний стан досліджують Різник Д. [1], Легкоступ І., Сайчук Н. [2], Олійник Ю., Корицька О. [3], Зубік Д., Бойко Л. [4], Атамас О. [5]. Вплив пандемії COVID-19 на інвестиції підприємств аналізується Атамас Г., Петренко О. [6], Гуцул Т., Озернова А., Митрофанова Г., Артюх Т., Кравченко Н. [7]. Проблематикою залучення іноземних інвестицій в Україну в сучасних умовах займаються Вітер В. [8], Нечипорук О. [9]. Інвестиційні рішення міжнародних корпорацій в умовах сучасних викликів аналізують Петкова Л., Лещенко М., Сахно Т. [10]. Різноманітні аспекти державного регулювання інвестиційної діяльності в новітніх умовах досліджує Яськов Є. [11]. Методологію оцінки ефективності інвестиційних проектів в умовах невизначеності досліджує Рудь О. [12].

Таким чином, проблематика інвестиційної діяльності в сучасних умовах є доволі багатогранною. З одного боку, дослідження зосереджені на аналізі впливу зовнішніх ризиків на стабільність бізнес-структур, з іншого – на пошуку нових джерел фінансування та оптимізації управлінських процесів. Проте, попередні дослідження дають лише фрагментарне уявлення про можливі пріоритети інвестиційної діяльності українських бізнес-структур у середньостроковій та довгостроковій перспективі з урахуванням сучасних викликів та тенденцій. Отже, тема ефективного управління інвестиційною діяльністю в умовах сучасних глобальних викликів потребує додаткового вивчення.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

На початку 2020-х років перед світовою економікою постала ціла низка глобальних викликів, які безпосередньо впливають на інвестиційне середовище, дослідники Юлдашев Р., Широкий Г. виділяють наступні [13]:

- геополітична напруженість і збройні конфлікти (передусім війна РФ проти України) призвели до дезорганізації міжнародних економічних зв'язків, торговельних маршрутів та енергетичних ринків;
- висока інфляція у багатьох країнах та зростання вартості життя, що зумовлено як наслідками пандемії, так і шоками пропозиції (енергетична та продовольча кризи);
- зміна клімату стає все відчутнішим чинником: екстремальні погодні явища, необхідність декарбонізації економіки та “зеленого” переходу вимагають від бізнесу значних екологічно орієнтованих інвестицій;
- прискорена цифровізація і технологічні зміни – компанії змушені інвестувати в нові технології, щоб залишатися конкурентними, водночас зіштовхуючись із кіберризиками та браком цифрових навичок;
- фрагментація глобальних ланцюгів постачання та зростання протекціонізму, що спонукає міжнародні корпорації переглядати свої інвестиційні стратегії і локалізувати виробництво ближче до кінцевих споживачів;
- побоювання глобальної рецесії через уповільнення економічного зростання та підвищення боргового навантаження на держави.

Сукупна дія цих факторів загалом послабила світові потоки прямих іноземних інвестицій (ПІІ): за даними UNCTAD, у 2022 році глобальний обсяг ПІІ скоротився на 12% – до \$1,3 трлн після різкого відновлення у 2021 році [14]. Таке зниження було обумовлене саме накладанням кількох криз одночасно – російською агресією в Україні, стрибком цін на продовольство та енергоносії, а також зростанням боргових

ризиків. Варто також зауважити новітню хвилю протекціонізму, ініційовану новим урядом США, що підриває довіру до усталених практик міжнародної торгівлі, і ризикує критично вплинути не тільки на міжнародний поділ праці у сфері промислового виробництва, але й на міжнародні фінанси та політику. Таким чином, глобальні виклики формують нову ризикову реальність для інвесторів, які змушені враховувати політичні, економічні та технологічні ризики при прийнятті інвестиційних рішень.

Глобальні виклики мають комплексний вплив на інвестиційну діяльність українських бізнес-структур. На рис. 1 зображено динаміку капітальних інвестицій в Україні. Як бачимо, вплив пандемії COVID-19 у 2020 р. та російської агресії у 2024 р. на інвестиційну діяльність в Україні був суттєвим. Ці негативні фактори явно переважили всі інші у 2020 та 2024 роках, порушуючи висхідну тенденцію, що формувалася з 2015 року.

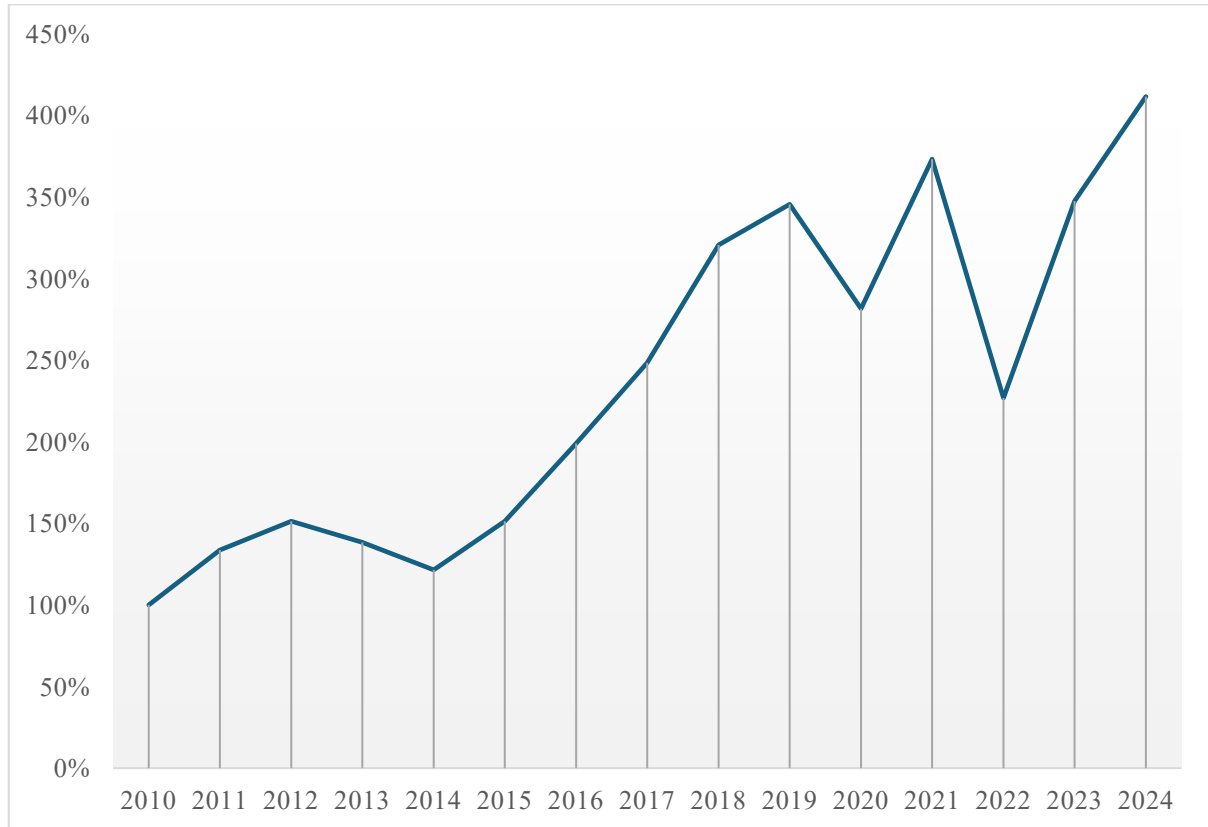


Рис. 1. Динаміка капітальних інвестицій в Україні у 2010-2024 рр., у відсотках до рівня 2010 р.

Джерело: дані Державної служби статистики України [15], розрахунки автора

Отже, глобальні події можуть мати і мають значний вплив на інвестиційну активність в Україні. На нашу думку, серед основних актуальних чинників зміни динаміки інвестицій в Україні, які мають глобальний характер, варто виділити:

- геополітичну невизначеність: сучасні геополітичні кризи та конфлікти, зокрема повномасштабна військова агресія РФ проти України, створюють високий рівень ризиків для інвесторів, це спричиняє необхідність перегляду інвестиційних стратегій та зниження обсягів іноземних інвестицій;
- пандемічні виклики: досвід пандемії COVID-19 показав, що навіть короточасні глобальні кризи можуть призвести до серйозних перебоїв у роботі підприємств, через проблеми із фактичною можливістю здійснення операційної діяльності та розривами у ланцюгах постачання;
- економічну нестабільність: світові економічні кризи, інфляційні процеси та коливання валютних курсів безпосередньо впливають на вартість активів та прибутковість інвестиційних проєктів, українські бізнес-структури змушені адаптувати свої фінансові моделі для забезпечення стійкості в умовах економічних шоків;
- технологічні трансформації: розвиток цифрових технологій, штучного інтелекту та інтернету речей створює нові можливості, але й водночас вимагає значних інвестицій у модернізацію виробництва; українські компанії, що встигли впровадити ці технології, демонструють вищу конкурентоспроможність, проте процес їх адаптації супроводжується значними витратами.

Відповідно до актуальних викликів, за попередні роки український ринок інвестицій зазнав суттєвих змін. Основні тенденції ми можемо окреслити наступним чином:

- реакція на повномасштабну агресію рф: перенесення виробничих потужностей у більш безпечні регіони, та створення нових потужностей, що виробляють товари, які раніше вироблялися на територіях, що нині є окупованими, або товари, що раніше імпортувалися з рф та Білорусі;
- зростання інтересу до інноваційних технологій: в умовах цифровізації та розвитку високотехнологічних секторів українські компанії активно впроваджують нові рішення для оптимізації виробництва, що сприяє залученню інвестицій в ІТ, оборонну промисловість, електронну комерцію, аграрні та біотехнології та інші інноваційні галузі;
- переорієнтація інвестиційних потоків: сучасна глобальна кон'юнктура спричинила зміщення уваги інвесторів на безпечні активи та галузі з високою доданою вартістю, в Україні це відображається у зростанні інтересу до проектів у сфері відновлюваної енергетики, агропромисловості з високим технологічним потенціалом та екологічно чистих технологій;
- активізація внутрішніх інвестицій: через обмеження зовнішніх фінансових потоків та зростання геополітичних ризиків, українські бізнес-структури звертаються до внутрішніх джерел фінансування, це стимулює розвиток ринку капіталу, активізацію ролі банківської системи та використання альтернативних фінансових інструментів;
- соціально-демографічні зрушення: війна спричинила масштабну внутрішню та зовнішню міграцію, що призвело до часткової втрати та перерозподілу трудових ресурсів, а також зростання навантаження на соціальну інфраструктуру відносно безпечних регіонів;
- посилення європейської інтеграції: на шляху підготовки України до вступу у ЄС українські бізнес-структури у своїй більшості потребуватимуть адаптації до європейських нормативів та стандартів, а також до можливостей та загроз, що з'являться разом із доступом до великого та конкурентного спільного ринку ЄС;
- посилення ролі державної підтримки: в умовах глобальних викликів держава все активніше залучається до формування інвестиційної політики шляхом впровадження стимулюючих механізмів, таких як податкові пільги, субсидії, гарантії та інші інструменти підтримки бізнесу.

Усі зазначені чинники мають впливати на розробку інвестиційних стратегій та впровадження механізмів, що дозволяють мінімізувати негативний вплив несприятливих факторів та використати нові можливості бізнес-середовища. У таблиці 1 розглянемо сучасні глобальні виклики і тенденції, а також пріоритети у інвестиційній діяльності, які дозволяють врахувати ці чинники.

Таблиця 1

Сучасні виклики та відповідні пріоритети інвестиційної діяльності бізнес-структур

Глобальні виклики	Інвестиційні пріоритети
Військова агресія рф	– перенесення виробничих потужностей у відносно безпечні регіони – забезпечення енергетичної безпеки – освоєння випуску нових видів продукції, яка раніше імпортувалася з рф та Білорусі
Швидкі та неочікувані зміни у глобальній економіці	– фокусування на стійкості та гнучкості, побудова бізнес-моделей, здатних адаптуватися до швидких змін середовища, інвестиції у резервування критичних процесів
Посилення конкуренції на глобальних ринках	– модернізація виробничих та бізнес-процесів – посилення конкурентоспроможності
Глобальні торгівельні війни, кризи ланцюгів постачання	– локалізація виробництва продукції, що раніше імпортувалася – оптимізація логістичних ланцюгів
Зміни клімату, розвиток екологічно чистих технологій та альтернативної енергетики	– зниження викидів парникових газів, виконання екологічних норм для доступу на нові ринки – посилення енергоефективності
Соціально-демографічні зрушення	– розвиток та навчання персоналу – автоматизація виробничих процесів
Розвиток цифрових технологій	– впровадження сучасних інформаційних технологій – забезпечення інформаційної безпеки
Європейська інтеграція України	– адаптація до нових стандартів та регулятивних вимог – використання грантових програм ЄС для фінансування інвестиційних проектів – зміцнення конкурентних позицій на ринку ЄС
Посилення ролі державної підтримки бізнес-структур в Україні та багатьох країнах світу, що впливає на привабливість інвестиційних проектів та конкуренцію загалом	– використання пільгових кредитів та державних грантів у фінансуванні інвестиційних проектів – участь у програмах пільгового страхування та експортного фінансування

Джерело: запропоновано автором

Синергетичний ефект від поєднання модернізації виробничих процесів, впровадження нових технологій, розвитку людського капіталу та диверсифікації джерел фінансування дозволить бізнес-структурам не лише знизити негативний вплив глобальних викликів, але й використовувати їх як каталізатор для трансформації та зростання. Комплексний підхід, що враховує всі вищезазначені аспекти, є

найефективнішим для забезпечення стійкого розвитку в умовах невизначеності та швидких змін на глобальному ринку.

ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У ДАНОМУ НАПРЯМІ

На підставі проведеного аналізу можна сформулювати наступні висновки. Глобальні виклики значною мірою впливають на інвестиційний клімат в Україні. Незважаючи на ризики, що існують, активна інвестиційна політика є необхідною для підвищення конкурентоспроможності бізнес-структур та адаптації до змін світових ринків. Найбільш перспективними напрямками є інновації та цифровізація, розвиток відновлюваної енергетики, модернізація традиційних галузей, інвестиції в людський капітал. Спрямовання зусиль у цих напрямках сприятиме не лише адаптації до змін, що вже відбулися, але й довгостроковому розвитку бізнесу. Комплексне управління інвестиційною діяльністю, що поєднує організаційні зміни, впровадження інноваційних технологій та активну державну підтримку, дозволяє знизити ризики, пов'язані з глобальними викликами, та сприяє сталому економічному зростанню.

Враховуючи швидкоплинний характер глобальних змін, необхідно проводити подальші дослідження з аналізу адаптаційних та інноваційних стратегій бізнес-структур, розробляти інноваційні моделі управління інвестиційною діяльністю та впроваджувати сучасні інструменти фінансування інвестицій. Це дозволить своєчасно реагувати на виклики та забезпечити стійкий розвиток економіки України.

Література

1. Різник Д. Інвестиційна діяльність в Україні після повномасштабного вторгнення в Україну. Економіка та суспільство. 2023. No 48. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-48-60>
2. Легкоступ І., Саїнчук Н. Сучасний стан інвестиційної діяльності в Україні: вітчизняний та міжнародний аспекти. Економіка та суспільство. 2022. No 46. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-46-56>
3. Олійник Ю., Корицька О. Проблеми інвестиційної діяльності в Україні під час війни. Сучасні тенденції розвитку фінансових та інноваційноінвестиційних процесів в Україні. 2023. С.203-204. URL: <https://dSPACE.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/52183/2/zbirn2023.pdf#page=204>
4. Зубік Д., Бойко Л. Стан та перспективи розвитку інвестиційної діяльності в Україні. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції "Відновлення та модернізація економіки України: виклики, пріоритети, практики". 2023. С. 187-189. URL: <https://dSPACE.ksaeu.kherson.ua/handle/123456789/8759>
5. Атамас О. Інвестиційна діяльність в Україні: реалії сьогодення. Економіка та суспільство. 2023. С. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-54-42>
6. Атамас Г., Петренко О. Інвестиційна діяльність підприємств у короно-кризових умовах. Галицький економічний вісник. 2022. No 2(75). С. 7-14.
7. Гуцул Т., Озорнова А., Митрофанова Г., Артюх Т., Кравченко Н. Європейський і національний виміри інвестування в сільському господарстві в умовах пандемії COVID-19. Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії і практики. 2022. No 1(42). С. 342-350.
8. Вітер В., Цаль-Цалко Ю. Сучасний стан і тенденції розвитку іноземного інвестування в економіку України в умовах інтеграції до ЄС. Інвестиції: практика та досвід. 2024. No 2. Р. 168–176.
9. Нечипорук О. Проблема залучення іноземних інвестицій в Україні під час війни. Економіка та суспільство. 2023. No 54. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-54-6>
10. Петкова Л., Лещенко М., Сахно Т. Інвестиційні рішення міжнародних корпорацій в умовах глобальних викликів. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. 2025. No 1. С. 215-220. <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-338-32>
11. Яськов Є. Державне регулювання інвестиційної діяльності в новітніх економічних умовах. Via Economica. No. 5. С. 121-129. <https://doi.org/10.32782/2786-8559/2024-5-18>
12. Рудь О. Оцінка ефективності інвестиційних проєктів в умовах невизначеності: показники, підходи та методи. Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія: "Економічні науки". 2025. No 1(93). С. 86-94. <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2025-1-10663>
13. Юлдашев Р., Широкий Г. Всесвітній економічний форум: торговельний та інвестиційний виміри. Центр зовнішньополітичних досліджень. 2023. URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2023-02/davos_2023_pdf.pdf
14. UNCTAD. World Investment Report 2023. URL: <https://unctad.org/publication/world-investment-report-2023>
15. Державна служба статистики України. Капітальні інвестиції за видами активів за 2010-2024 роки. URL: https://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2013/ibd/ibd_rik/ibd_u/ki_rik_u_bez.htm

References

1. Riznyk D. Investment activity in Ukraine after full scale invasion to Ukraine. Economy and Society. No 48. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-48-60>
2. Lehkostup I., Sainchuk N. Current state of investment activity in Ukraine: domestic and international aspects. Economy and Society. 2022. No 46. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-46-56>

3. Oliinyk, Y., Korytska O. Problems of investment activity in Ukraine during wartime. війни. Suchasni tendentsii rozvytku finansovyykh ta innovatsiino-investytsiynykh protsesiv v Ukraini. 2023. P.203-204. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/52183/2/zbirn2023.pdf#page=204>
4. Zubik D., Boiko L. State and perspectives of development of international investment activity in Ukraine. Materialy Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii "Vidnovlennia ta modernizatsiia ekonomiky Ukrainy: vyklyky, priorityty, praktyky". 2023. P. 187-189. URL: <https://dspace.ksaeu.kherson.ua/handle/123456789/8759>
5. Atamas O. Investment activities in Ukraine: today's realities. Economy and Society. 2023. No 54. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-54-42>
6. Atamas H., Petrenko O. Investment activity of enterprises in COVID-19 crisis. Galician Economic Journal. 2022. No 2(75). P. 7-14.
7. Gutsul T., Orozonova A., Mytrofanova H., Artiukh T., Kravchenko N. European and national dimensions of investment in agriculture in the convention of the COVID-19 pandemic. Financial and credit activities: problems of theory and practice. 2022. No 1(42). P. 342-350.
8. Viter V., Tsal-Tsalko Y. Current state and trends of foreign investment development in the Ukrainian economy amidst EU integration. Investytsii: praktyka ta dosvid. 2024. No 2. P. 168–176.
9. Nechyporuk O. The problem of attracting foreign investment in Ukraine during the war. Economy and Society. 2023. No 54. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-54-6>
10. Petkova L., Leshchenko M., Sakhno T. Investment decisions of international corporations in the conditions of global challenges. Herald of Khmelnytskyi National University. Economic sciences. 2025. No 1. P. 215-220. <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-338-32>
11. Yaskov Y. The state regulation of investment activity in the latest economic conditions. Via Economica. 2024. No. 5. P. 121-129. <https://doi.org/10.32782/2786-8559/2024-5-18>
12. Rud O. Evaluation of investment projects efficiency under uncertainty: indicators, approaches and methods. International scientific journal "Internauka". Series: "Economic sciences". 2025. No 1(93). P. 86-94. DOI: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2025-1-10663>
13. Yuldashev R., Shyrokyi G. World Economic Forum: trading and investing dimensions. Center for Foreign Policy Studies. 2023. URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2023-02/davos_2023_pdf.pdf
14. UNCTAD. World Investment Report 2023. URL: <https://unctad.org/publication/world-investment-report-2023>
15. State Statistics Service of Ukraine. Capital investments by types of assets for 2010-2024. URL: https://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2013/ibd/ibd_rik/ibd_u/ki_rik_u_bez.htm